

Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen.

KNAW: 'Bezuinigingsplannen slecht voor hoger onderwijs en wetenschap'

Door: Redactie DDB

12-06-2024

Wetenschap Nieuws

De KNAW en De Jonge Akademie maken zich grote zorgen over de bezuinigingsplannen voor het hoger onderwijs en de wetenschap die in het hoofdlijnenakkoord van 16 mei staan.

Volgens de Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen gaat het om vijf punten. De KNAW en De Jonge Akademie vragen de coalitiepartners om deze bezuinigingen, die in de tekst van het hoofdlijnenakkoord niet worden toegelicht, te heroverwegen. 'Ze zijn slecht voor het hoger onderwijs en de wetenschap en ondergraven de ambitie van versterking van de kenniseconomie.' De KNAW en De Jonge Akademie laten weten graag mee te denken met het nieuwe kabinet over hoe de kwaliteit van hoger onderwijs en wetenschap in Nederland te borgen. De vijf punten luiden aldus:

Korting op sectorplannen

Dit betreft een structurele korting van 215 miljoen euro. Concreet vervalt hiermee de financiering voor 1.200 contacten die nog maar net aan evenzovele universitair docenten zijn aangeboden. Deze staf is aangenomen om zo de aanzienlijke werkdruk te verlagen en de kwaliteit van het onderwijs en het onderzoek te borgen. Door eerst universiteiten te vragen vele honderden stafleden op toegekende sectorplanmiddelen aan te stellen en nog geen twee jaar daarna dezelfde middelen te schrappen, toont de overheid zich niet betrouwbaar.

Korting op Fonds Onderzoek en Wetenschap

Het gaat om een korting van 150 mln euro per jaar op het Fonds voor Onderzoek en Wetenschap. Dit fonds - totaal ongeveer 500 mln euro per jaar - wordt ingezet voor structurele ondersteuning van ongebonden onderzoek bij universitaire instellingen en hoge scholen in de regio. En ook voor het bevorderen van kennisveiligheid, *open science* en sociale veiligheid. Allemaal onderwerpen waarover met instellingen afspraken zijn gemaakt.

Schrappen eindrondes Nationaal Groeifonds

Het schrappen van de laatste twee rondes van het Nationaal Groeifonds ondermijnt het innovatievermogen en daarmee het vestigingsklimaat voor innovatieve bedrijven in Nederland. Het raakt ook de mogelijkheid voor kennisinstellingen om in samenwerking met private partijen aan innovatieve oplossingen te werken voor grote maatschappelijke uitdagingen voor de toekomst.

Onderfinanciering universitaire instellingen

Universitaire instellingen zijn in de jaren vóór 2021 structureel ondergefinancierd, zo berekende PwC. De investeringen in sectorplannen, het fonds Onderwijs & Wetenschap en het Nationaal Groei Fonds maken deel uit van een investeringsprogramma om deze situatie aan te pakken. Bovendien zijn daarmee belangrijke stappen gezet in de richting van de Lissabon doelstellingen om 3% van het bbp te investeren in kennis en innovatie.

Ook *met* deze investeringen loopt Nederland nog altijd significant achter bij omringende landen. Kortten op deze investeringen betekent dat Nederland rechtsomkeert maakt. Daarmee mist dit land de kans om zijn welvaart en welzijn te verdedigen en noodzakelijke maatschappelijke veranderingen te realiseren.

Inperken open wetenschapssysteem

De KNAW maakt zich ten slotte grote zorgen over het inperken van het open internationale wetenschapssysteem dat de Nederlandse wetenschap sterk heeft gemaakt. Bijvoorbeeld door fors te bezuinigen op internationale studenten. Het vestigingsklimaat voor internationaal talent komt daarmee zwaar onder druk te staan. Internationaal talent begint zich af te vragen of Nederland nog wel zo aantrekkelijk is.